
تحلیل هویت اجتماعی و ملی زنان مهاجر با محوریت رمان عطر سنبل، عطر کاج از فیروزه جزایری دوما

سپیده موسوی

مدرس و پژوهشگر ادبیات فارسی

Email: azarnoush10@yahoo.com

■ چکیده

رمان عطر سنبل، عطر کاج، یکی از موفق‌ترین رمان‌های نویسندگان زن در بخش ادبیات مهاجرت فارسی است. این اثر به‌عنوان یک خودزندگی‌نامه نوشت، با زبانی شیرین و روان به بیان اتفاقات اصلی زندگی نویسنده در آمریکا می‌پردازد و سختی‌ها و لذات آن را به تصویر می‌کشد. در این رمان، به‌صورت هم‌زمان چند نوع هویت مطرح می‌شود: هویتی فردی اجتماعی که در شمایل مادر به‌عنوان یک زن سنتی و در خود نویسنده، به‌عنوان زنی مدرن نمودار می‌شود و مطابق با آن، مادر سمبل همه‌زمانی است که آرزوهای خود را دنبال نمی‌کنند و تصمیم‌گیری‌هایشان منوط به انتخاب‌های همسرانشان است. برعکس خود نویسنده که نمادی از زنان امروزی است که انتخابات شخصی خودشان را دارند و درصددند شخصاً هویت اجتماعی‌شان را به‌عنوان یک زن تحصیل‌کرده پیدا کنند. علاوه بر اینها، نویسنده سعی دارد ردپای هویت ملی‌اش را به‌عنوان یک مهاجر ایرانی نیز به تصویر بکشد و به‌عنوان یک شرقی، دشواری‌های انتخاب میان فرهنگ مادر و فرهنگ مقصد را برای جامعه مهاجر نشان دهد. در این پژوهش، پیرامون مباحث شرق‌شناسی و نیز انواع الگوهای رفتاری مهاجران نیز اشاراتی مطرح می‌شود.

■ **کلیدواژه‌ها:** هویت، ادبیات مهاجرت، شرق‌شناسی، عطر سنبل، عطر کاج، فیروزه جزایری دوما.